

Det händer i

EKERÖ *pastorat*

Januari · Februari · Mars 2023

*Från cancerforskare
till integrationssamordnare*

*Öppna förskolan tillbaka
på Lovö och Munsö!*

*Historiens vingslag:
Magnus — klockaren
som var en kvinna*

Innehåll

- 4-5 Från cancerforskare till integrationssamordnare
- 6 Samtal & stöd
- 6 Bibelstudium
- 7 Mötesplatser
- 8-11 "Historiens vingslag": Magnus, klockaren som var en kvinna & den månsidige klockaren Johan Hermansson
- 12 Öppna förskolan & kyrkans förskola
- 13 Ungdom
- 14-16 Kalendarium
- 17 Lovö kyrka i sin nya prakt
- 17 Radio
- 18 Frostenson i musik och tal
- 19 Livets skeden — Dop, vigsel, begravning
- 19 Radio
- 20 Körer för barn & vuxna
- 21 Kyrkornas Second hand
- 22-23 Våra kyrkor & lokaler
- 24 Kontakt

Under 2022 har Lovö kyrka genomgått en stor restaurering. Den 22 januari firas detta med kyrkmässa. (Sid: 17)

Foto: Kenneth Bengtsson

UTGES AV EKERÖ PASTORAT

Ekerö pastorats församlingsblad delas ut fyra gånger om året till alla hushåll i våra tre församlingar Adelsö/Munsö, Ekerö och Lovö.

Ansvarig utgivare: Anita Elweskiöld Redaktör: Ewa Linnros

Omslagsbild: Lovö kyrka

Adress: Ekerö pastorat, Box 116, 178 22 Ekerö Telefon: 08-560 387 00

E-post: ekero.pastorat@svenskakyrkan.se, www.svenskakyrkan.se/ekero

Foto: Kenneth Bengtsson, Erika Carlborg, Stefan Cristoph, Magnus Ehntorp, Gustaf Helsing, Ewa Linnros, Henrik Mattsson, Ikon, Anna Thorstensson.

Upplaga: 7 500 ex

Tryck: Billes Tryckeri AB — ett klimatneutralt tryckeri

”Men du är densamme...”

Nyåret är en tid då vi påminns om alltings föränderlighet. Vi kanske frågar oss vad det nya året innebär för världen, för våra nära, för oss själva. Kommer det att ordna sig, hur kommer vi att klara utmaningarna?

I det här numret av ”Det händer i Ekerö pastorat” kan du läsa både om människor som talar till oss ur Ekerö pastorats förflutna och om en del av det som är Ekerö pastorats nutid. Det är roliga berättelser, men också modiga. Maria vågade utmana sin tids begränsningar för att få leva det liv hon önskade. Johan engagerade sig i sin samtids utmaningar och bidrog till ett bättre samhälle.

Karin valde att gå från forskning till att ge konkret stöd åt människor vars liv förändrats i grunden.

Förändring kan vara svårt, men innebär också möjligheter till omprövning, nya insikter, växt och mognad.

Kyrkans uppdrag och kallelse har alltid varit förändring – förändring till det bättre. Att i Jesus efterföljd bidra till en värld som speglar Guds kärleksfulla vilja. Det är ett uppdrag som tar sig i uttryck i alla de olika verksamheter vi bedriver – i detta nummer lyfter vi särskilt diakonin och Öppna förskolan, men arbetet pågår ständigt i olika former.

Och när oron över det som förändras riskerar att göra oss modlösa får vi rikta oss till den Gud som alltid burit oss och fortsätter bära och omsluta oss med sin kärlek.

”En gång lade du jordens grund,
och himlen är ett verk av din hand
De skall förgås, men du består,
de är plagg som slits ut
du byter ut dem som kläder
och de är borta.
Men du är densamme,
dina år har inget slut.”

Psaltaren 102:6-28

Anita Elweskiöld, kyrkoherde

Från cancerforskare till integrationssamordnare

Karin Gustafsson är en eldsjäl personifierad. I många år arbetade hon som cancerforskare, idag hjälper hon nyanlända att komma till rätta i sitt nya land.

Karin växte upp på en bondgård utanför Mariestad och flyttade sedan till Göteborg där hon studerade på universitetet.

— Jag fastnade för biologi, immunsystemet och hjärnan. Jag fascinerades och ville veta mer, så det blev ganska naturligt att fortsätta inom vårt naturliga immunförsvar, berättar Karin.

Hon doktorerade i immunoterapi som handlar om hur man kan programmera om immunförsvaret att känna igen cancerceller. Med det jobbade Karin i många år och även då hon flyttade med sin familj till Stockholm och sedan vidare till Ekerö. Barnen var små och hade det tryggt, familjen hade rotat sig och kände sig hemma på Ekerö. 2015 kom så migrationsvågen när ett stort antal flyktingar och migranter försökte att ta sig till EU för att söka asyl.

— Det blev sådana kontraster till vårt trygga liv. Jag blev väldigt drabbad och förtvivlad över deras situation. Jag kände att något

”... att mobilisera välkomnande krafter som inte viker av från kärlekens väg har aldrig känts så viktigt som i dag”

måste jag kunna bidra med för dem som flytt och tagit sig hela vägen hit.

Det startade med ett litet ideellt lokalt engagemang. Karin kontaktade kommunen för att se vad hon kunde göra. Det engagemanget blev sedan en förening som Karin var med och startade och som idag heter Välkommen till Mälaröarna.

— Här finns det en roll att fylla när en ny familj kommer och får tak över huvudet, det är många bitar som fattas för att man ska känna sig hemma.

Samverkan med kommunen kring mottagandet började bli ganska stort och omfattande. 2016 räckte den ideella tiden inte till. För att kunna fortsätta skala upp sökte Karin ihop med kommunen projektmedel från Länsstyrelsen för att formalisera samverkan kring individanpassad bosättning.

— För mig var det viktigt att den koordinerande rollen blev kvar i civilsamhället för att värna den röstbärande funktionen. Ekerö pastorat gick in som huvudsamarbetspart och sedan 2016 har jag haft min anställning där.

Samarbetet med kommunen och pastoratet har sedan utvecklats till ett så kallat idéburet offentligt partnerskap.

— Det är en väldigt passande samverkansform när två parter tar sig an ganska komplexa samhällsutmaningar. Vi jobbar för att mobilisera civilsamhället på Ekerö kring välkomnande, minska psykisk ohälsa, kortad väg till praktik och arbete — det är en långtidsintegration. Vi har ett gemensamt fokus kring svåra samhällsfrågor. Det blir en slags helhetslösning där vi jackar i många andra aktörer.

Karin koordinerar samverkan mellan Ekerö pastorat och Ekerö kommun för att skapa ett varmt välkomnande på flera sätt. Bland annat finns odlingslotten, en plats som kom till under pandemin när alla språkkaféer fick stänga.

— Vi började med att promenera och träna svenska och hyrde en odlingslott nere vid Tranholmen på prov. Och under åren har det blivit en ny mötesplats. Vi ses över en kopp kaffe, vi odlar och pratar svenska och har trevligt tillsammans, berättar Karin och tillägger:

— Att stå upp för medmänsklighet, att vara en röst för den som inte får komma till tals, att mobilisera välkomnande krafter som inte viker av från kärlekens väg har aldrig känts så viktigt som i dag. Kom och var med, tillsammans gör vi skillnad!

Tillsammans för ett varmare Ekerö

VARDAGSSVENSKA

Under höst, vinter och tidig vår ses vi om Coronaläget tillåter i Idélabbets lokal, Mälarötorg 14b, Ekerö centrum. Måndagar kl 10-12 och 13-15. Fredagar 13-15. Vi tränar på att prata, läsa och skriva svenska tillsammans. Förändras läget och vi åter behöver hålla mer avstånd. delar vi upp oss och tränar svenska i promenadform.

ODLINGSLOTTEN

Under vår, sommar, höst ses vi även på vår "Mötesplats Odlingslotten" vid Sjöängens trädgårdsförening, Tranholmsvägen. Torsdagar kl 10-12 och lördagar kl 10.30-ca 13.

Vi tränar svenska medan vi planterar, rensar ogräs, skördar snickrar och har trevligt tillsammans. När det blir för kallt att vara ute fortsätter vi torsdagar kl 10-12 inomhus i Ekebyhovs kyrkan. Vi uppdaterar på vår hemsida när vi startar upp odlingssäsongen våren 2023.

<https://www.svenskakyrkan.se/ekero/valkommen-integration-ekero>

ÅTERBRUKET

Har du möbler i gott skick du inte behöver? Hjälptill och bidra till att våra nyanlända familjer kan komma igång i sina hem. Vi förmedlar.

DRAGKROKSHJÄLPEN

Har du dragkrok på din bil och vill hjälpa till och transportera möbler till våra nyanlända familjer någon dag/kväll när det passar dig? Inga förpliktelser, släp finns att låna.

Kontakt: Karin Gustafsson • karin.gustafsson2@svenskakyrkan.se • Tel: 08-560 387 68

Någon att prata med

Präster och diakoner i Ekerö pastorat finns för dig som vill samtala om livet och relationer, smärta och ilska, längtan och kärlek, tvivel och tro. Eller något annat som berör dig. Vi har tystnadsplikt och rapporterar inte vidare. Samtalen är kostnadsfria.

Du är välkommen att besöka eller kontakta oss.

Kontaktperson: Diakon Margith Gorji 08-560 387 27

Ekerö pastorat: 08- 560 387 00

Lectio Devina Bibelstudium

Bibelstudium för dig som vill kliva in i Bibelns berättelser. I detta bibelstudium finns möjlighet till både lek och allvar.

Med öppna sinnen kliver vi in i bibelns berättelser och använder oss bland annat av samtal, meditation och drama för att upptäcka hur texterna talar till oss idag.

Lectio Divina betyder att vi också läser texten flera gånger och ställer olika frågor och funderar på hur texten talar till oss. Dessa bibelstudier bidrar också till ett församlingsprojekt som är kopplat till predikan i gudstjänsten.

Det behövs inga teologiska kunskaper för att delta.

Ekebyhovskyrkan, varannan tisdag jämna veckor kl. 18:30 – 20.00 med start 7 februari (t.o.m. 18 april). Ingen kostnad.

Anmälan till Cecilia Nyberg, präst via e-post: cecilia.nyberg@svenskakyrkan.se
via sms: 073 – 024 57 59 eller ring: 08- 560 387 59.

Mötesplatser

HANDARBETSCAFÉ

Handarbete och gemenskap med fika. Ta gärna med egna handarbeten. Passar för alla, nybörjare som proffs - samvaron är viktigast. Torsdagar ojämna veckor kl. 13:00 med start 19 januari. Ekebyhovskyrkan. Ingen anmälan.

Kontakt: Anita Lahham, 08-560 387 29, anita.lahham@svenskakyrkan.se

FLITIGA FINGRAR

Handarbete och gemenskap med fika i Adelsö hembygdsgård, tisdagar jämna veckor kl. 13:00 med start 10 januari. Kontakt: Anita Lahham; 08-560 387 29; anita.lahham@svenskakyrkan.se

STICKA OCH SKICKA

Gamla och nya stickare är varmt välkomna! Vi stickar och skickar våra alster till utsatta platser i världen, via Slättmissionen i Skara. Ta med stickor och garn, gärna restgarn. Munsö församlingsgård, tisdagar jämna veckor kl. 14:00 med start 24 januari. Kaffe till självkostnadspris, ingen anmälan.

Kontakt: Ann-Britt Jacobsén 073-7700695

KAFFESTUND MUNSÖ

Kravlös gemenskap där syftet är att få träffas och prata. Kaffe till självkostnadspris. Tisdagar ojämna veckor kl. 13:30 med start 17 januari. Munsö församlingsgård.

Kontakt: Ann-Britt Lindberg, 070-771 35 93

AL DENTE LÄSECIRKEL

Varje termin väljer vi en bok som blir utgångspunkt för våra samtal. Efter en gemensam introduktion samtalar vi i fasta smågrupper.

Denna termin läser vi:

"Minnesbrunnen" av Maja Hagerman.

18/1, 15/2, 15/3, 12/4, 10/5 kl: 10:00, Ekebyhovskyrkan.

Anmälan:

Marianne Abrahamsson; 070-539 05 65

SOPPLUNCH & LUNCHMUSIK

Torsdagar i Ekebyhovskyrkan kl. 11:30-13:00.

Kostnad: 50 kr (kontant eller swish)

Andakt eller lunchmusik kl. 12:00 – 12:30

Klockaryrket

Klockaryrket dog sakta ut i slutet av 1940-talet då man började automatisera klockringningen. Men en klockares arbetsuppgifter var ofta omfattande och handlade inte bara om att ringa in till gudstjänst.

Utöver att ringa i kyrkklockorna innebar också arbetet som klockare att vårda kyrkan och dess inventarier. På 1600-talet blev det allt vanligare att man krävde att klockaren skulle kunna undervisa i sång och leda kyrksången om det saknades en kantor.

Även undervisning i läsning och skrivning kunde ingå i uppgifterna och efter folkskolereformen 1842 medgavs rätt att förena klockar- och skollärartjänst. Klockaren blev också ofta organist i de kyrkor där det fanns en orgel. Musikalitet var med andra ord en användbar egenskap. I pastoratets historia finns ett par klockare som stuckit ut lite extra.

Klocka i Ekerö kyrka

Magnus — klockaren som var en kvinna

Maria Johansdotter tjänstgjorde som klockare i Lovö församling endast under några månader år 1705 men fick ingen ordinarie tjänst som klockare. Detta på grund av falska intyg, hennes otaliga äventyr med pigorna i socknen och framför allt, det genom grundlig undersökning fastställandet att hon var kvinna och inte man, som hon utgett sig för att vara.

Maria Johansdotter föddes 1683 på Åland och kom till Stockholm med sin styvfar 1702. Hemma på Åland hade hon lärt sig att spela nyckelharpa vilket också blev hennes första inkomstkälla i Stockholm. På krogarna i Gamla stan spelade hon nyckelharpa och fiol, klädd som kvinna med undantag av att hon bar byxor. En kroggäst intalade henne att ge sig ut för att vara man och försedde henne även med lämpliga kläder, pass och prästbesked i vilket Maria kallades Magnus Johansson.

Att utge sig för man gav bättre arbetsmöjligheter då fler yrken var öppna för män och lönen var också bättre i dessa yrken. Maria, eller Magnus som hon nu utgav sig, arbetade bland annat som dräng och påbörjade så småningom en utbildning som skomakarlärling hos skomakare Lars Jönsson där hon också bodde.

När klockaren på Lovö avlidit och kyrkoherden Erik Kihlmark fått höra att Magnus Johansson hade en synnerligen god sångröst, frågade han om denne Magnus ville tillträda klockartjänsten. Maria Johansdotter svarade ja och därmed blev hon troligen Sveriges första kvinnliga klockare, utan att någon anade att hon var kvinna...

Magnus invecklade sig i en rad kärleksaffärer med traktens pigor och snart fick han epitetet "knutfriare" som uppvaktade pigor bakom ryggen på husfolket.

Under den korta tid han vistades i församlingen, hann Magnus sprida stor oro bland socknens ogifta kvinnor, som alla betraktade den vackre klockaren som verklig man.

Men så småningom började ett rykte spridas bland traktens pigor att denne Magnus nog inte var "fullkomlig man". En av dessa pigor, Maria Andersdotter, lät sig dock inte avskräckas av upptäckten att Magnus var en kvinna. Tvärtom sa hon sig ha känt en större frihet i umgänget. Enligt en källa (*) tycks hon verkligen ha varit djupt förälskad i denna Magnus, trots alla rykten och tvivelsmål.

Deras samvaro väckte allt större uppmärksamhet i bygden och kyrkoherde Kihlmark som ännu inte nåtts av ryktena eller hyste några tvivel, kallade paret till sig för att fråga om de ville gifta sig. Magnus svar blev nej men Maria Andersdotter replikerade "varför inte? Du kan väl få värre hustru än jag". Magnus svarade "jag har intet att göra med eder, utan jag får vara för mig och I för er". Därmed gick han hem till husbonden och skomakaren Lars Jönsson och berättade att han inte var någon man utan kvinna.

För Lars Jönsson blev det en smärre chock då han sovit i samma säng som sin lärning, i tron att det var en man. Att en mästare delade säng med en ung man som var lärning var på den tiden inget konstigt. Men att dela säng med en ung kvinna var direkt oanständigt och än värre att det dessutom röde sig om en hermafrodit, som var den tidens beteckning för en intersexuell person. Lars Jönsson kallade också Marias intima umgänge med pigorna för en avskyvärd otukt som hotade att dra Guds hämnd och straff över landet.

Maria Johansdotter ställdes inför rätta i Svartsjö i Färentuna härad 1705. Hon tillstod att hon haft intim vänskap med tre pigor som hon också legat i säng med flera gånger. Två av dessa hade gett henne korgen efter att ha kommit henne "något för nära".

Maria Johansdotter menade själv att hon inte hade gjort något illa eftersom två "ärliga" flickor som "lågo tillhopa" inte kunde "skada" varandra, det vill säga ingen av dem kunde bli gravid.

**Maria dömdes
bland annat för
"den stora oreda
och villervalla"
hon skapat genom
att förleda andra
kvinnor till att
vilja ha henne till
man.**

Vid vintertinget 1706 dömdes den fiol- och nyckelharpspelande ålandsflickan Maria Jansdotter. Ur protokollet kan man läsa att hon förbrutit sig mot femte Mosebokens 22:a kapitel, 5:e versen: En kvinna skall icke bära manstyg, och en man skall icke draga kvinnokläder uppå, ty den som det gör är Herranom styggelse".

Maria dömdes också för "den stora oreda och villervalla" hon skapat genom att förleda andra kvinnor till att vilja ha henne till man.

För den förargelse hon åstadkommit i socknen, blev straffet 14 dagars fängelse på vatten och bröd och kyrkoplikt. Detta innebar att den dömde skulle offentligt bekänna sitt brott och uttrycka sin ångerfullhet inför församlingen. Efter detta var Maria åter en fri människa men vad som sedan blev av Maria Jansdotter är dolt i dunkel. Men om du som läser detta vet mer är du välkommen att kontakta oss.

Källor:

* "Maria Jansdotter — musiker klädd i manskläder" av Jonas Liliequist (ur svenskt kvinnobiografiskt lexikon)

Organister och klockare i Uppland : [1600-1870]. Svartsjö kontrakt — Larsson, Lars Erik

Johan Hermanson

Att arbetet som klockare innebar att vara mångsysslare blir tydligt när man läser om Johan Hermansson som tjänstgjorde i Ekerö församling 1841 till 1875.

Johan Hermansson föddes 1818 i Eneby, Färentuna. Han var son till skattebonden Anders Ersson och Anna Cajsa Jansdotter.

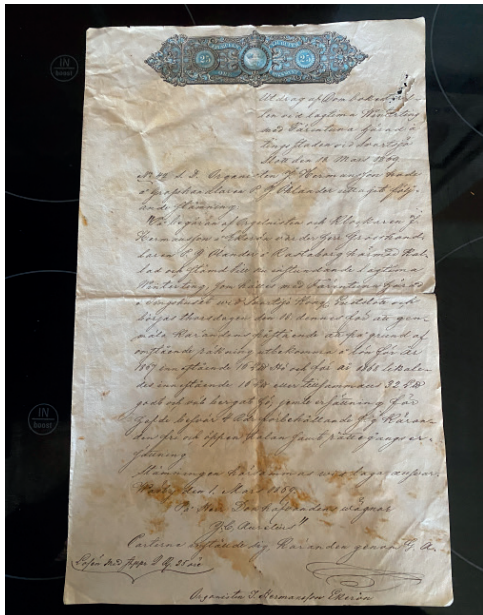
1838 blev Johan vice organist i Ekerö församling, men han hade redan då biträtt den gamle organisten i tjänsten under en tid. 1840 tog Johan organist- och kyrkosångarexamen vid Musikaliska Akademien i Stockholm.

I examensbetyget kan man läsa att man "befunnit honom äga följande fördelar":

I harmonilära: Godkänd • I orgelspelning: Godkänd • I sång: Försvärlig

Men även om sången endast var "försvärlig" var det Johan som i konkurrens med två andra sökanden, fick den ordinarie organist- och klockarbefattningen. Johan hade nämligen utöver kunskaper i sång och musik, även "kirurgiska kunskaper i åderlätning och vaccinering". Detta intygades också av kirurgen A.G. Rosling i Stockholm. Åderlätning gick till så att man öppnade en ven och tappade ut blod. Det användes speciellt i samband med febersjukdomar, då man ansåg att patienten kylades av via tappningen. Ibland användes också blodiglar i åderlätning. När det kom till vaccination var det troligtvis smittkoppor man vaccinerade sig mot vid den här tiden.

1853 prisades Johan med medalj för hans insatser som vaccinator, men också för att han var med och skapade det första biblioteket på Ekerö, som låg i den gamla skolan i Sundby.

Johan Hermansson stämmer grosshandlare Ålander 1869, då Johan inte fått ut sin lön. Bilden visar utdrag ur Domboken, Färentuna härad i Tingshuset vid Svartsjö.

Johans lön utgjordes bland annat av ett antal lispund hö per år, närmare bestämt 16 lispund. Detta motsvarar 136 kg.

Men då denna ersättning uteblivit för 1886 och 1887, stämde Johan grosshandlare Ålander och begav sig till lagtima vinter-ting med Färentuna härad i Tingshuset vid Svartsjö slott den 19 mars 1869.

Utebliven lön för de två åren uppgick till sammanlagt 32 lispund "gott och välbärgat hö jämte ersättning och havda besvär".

Det gamla dokumentet från domboken som vi fått låna av Birgitta Berglund, släkting till Johan Hermansson, är inte helt lättläst tyvärr. Det som dock framgår är att Johans ansträngningar inte gav resultat, då han vänt sig till fel instans. I utslaget den 24 april 1869 står att ärendet inte tillhör Färingsö härads bedömmande. Johan fick inte heller ersättning för rättegångskostnaderna.

Men detta till trots var Johan en rik man vid sin bortgång 1875. I boupptäckningen kan man läsa att boets behållning var 6 643 riksdaler. Han ägde både stall, svinhus, lider och ett fähus med en häst, tre kor, tre får, nio höns en tupp och två bikupor.

Johans änka Magdalena Sophia Sjögren, ägde vid sin bortgång betydligt mindre; ett boningshus med endast 3 väggar sammanbyggt med klockargården jämte förstukvist, en källare under tak av tegel, en tacka med lamm och en tacka utan. Hur detta kommer sig, ja det är en annan historia.

Johan och Magdalena fick fyra döttrar samt ett döfött gossebarn. På Ekerö kyrkogård tillsammans med bl.a. Johan och Magdalena, vilar några av barnen också.

Källor: Organister och klockare i Uppland : [1600-1870]. Svartsjö kontrakt — Larsson, Lars Erik • Illustrerad vetenskap
• Gamla dokument från privat ägo

Johan Hermansson 1818-1875
Organist och klockare Ekerö kyrka 1841-1875
Grav G 011-12-13 Ekerö kyrkogård

ÖPPNA FÖRSKOLAN

*För föräldrar med
barn mellan 0-5 år*

Ni som är föräldralediga och är hemma med barn 0-5 år och gärna träffar andra, här är platsen för er! Vi samtalar, fikar, leker och sjunger tillsammans. Träffarna är öppna för alla. Ingen anmälan. Ingen kostnad. Välkommen!

Ekebyhovskyrkan: Måndag + Torsdag kl 9-12. Sångstund kl.10.30.

Munsö, församlingsgård: Fredag kl 9-12, sångstund kl.10.30. Pyssel för barn 3-5 år.

Lovö, Klockargården: Onsdag kl 9-12, sångstund kl.10.30. Pyssel för barn 3-5 år.

Mie Johansson — Musikpedagog

Lisa Tegemark — Vikarierande församlingspedagog

För mer info kontakta: Mie Johansson, mie.johansson@svenskakyrkan.se

KYRKANS FÖRSKOLA

Ekerö pastorats förskola ska vara en lugn och trygg förskola, där lyhördhet och öppenhet råder för alla barn och vuxna.

Förskolan drivs i samarbete med Ekerö kommun. Verksamheten är indelad i två avdelningar i anslutning till Ekebyhovskyrkan, i en lugn och vacker miljö med en stor gård och närhet till skog. Vi har tillgång till utrymmen för bland annat "lek och rörelse", sångsamling och avslutningar i kyrkans lokaler. Vår kyrkliga anknytning ska vara så öppen och inkluderande att alla barn och vuxna, oavsett livsåskådning, ska känna sig bekväma och välkomna.

ANMÄLAN till Sarah Sjöswärd, förskolechef:

08-560 387 31 • sarah.sjosward@svenskakyrkan.se • Anmälan via kommunens kösystem.

UNGDOM

Foto: Anna Thorstensson

UNGDOMSKVÄLLAR

För dig mellan 14-18 år. Onsdagar i Ekebyhovskyrkan. Vi börjar kvällen med veckomässan kl. 19:00. Sedan umgås vi, spelar spel och pratar om allt mellan himmel och jord. Kom som du är och ta gärna med en vän! Ingen anmälan och ingen kostnad.

Kontakt: Anna Thorstensson: anna.thorstensson@svenskakyrkan.se; 072-503 1434

KONFIRMATION

Ekerö pastorat bjuder in ungdomar som ska börja i årskurs 8 till konfirmation. Det är dock aldrig för sent att konfirmeras.

Info: <https://www.svenskakyrkan.se/ekero/konfirmation-anmalan>

Kontakt: Klara Gustafsson, församlingspedagog:

klara.gustafsson@svenskakyrkan.se

Läs mer via QR-koden

JANUARI

Med reservation för förändringar • Aktuell info: www.svenskakyrkan.se/ekero

ADELSÖ KYRKA

- Mässa för ro och stillhet 29/1 kl 15:00

EKEBYHOVSKYRKAN

- Ekebyhovsmässa 1/1 kl 16:00, 15/1 kl 11:00
- Veckomässa 11/1, 18/1, 25/1 kl 19:00

EKERÖ KYRKA

- Högmässa 1/8, 29/1 kl 11:00
- Konsert Bara Barock 29/1 kl 16:00 — Ensemble BaraBarock: Emma Fagerström: sopran, Yael Tishler: blockflöjter, Johannes Rydén: cello, Kerstin Baldwin Sterner: cembalo

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Gudstjänst 29/1 kl 15:00 — Musikmedverkan: Elever från musiklinjen Bromma FHS

LOVÖ KYRKA

- A Festival of Nine Lessons and Carols 6/1 kl 16:00 — Martin Blomqvist: orgel, Ulrika Björkman: flöjt, Lovö Kyrkas Kör under ledning av Leif Asp.
- Familjegudstjänst 8/1 kl 11:00 — Lovö barnkör under ledning av Klara Valkare. Julgransplundring i Klockargården efter gudstjänsten.
- Kyrkmässa 22/1 kl 11:00 — Återinvigning av Lovö kyrka efter renoveringen. Mårten Adolfsson: trumpet, Bengt Tribukait: orgel, Lovö Kyrkas Kör, dir. Leif Asp.

MUNSÖ KYRKA

- Taizegudstjänst 15/1 kl 15:00

Ekumenisk gudstjänst Mälarökyrkan 22/1 kl 11:00 — kyrkoherde Anita Elweskiöld, Ekerö Gospel under ledning av Daniel Stenbaek.

FEBRUARI

ADELSÖ KYRKA

- Mässa 5/2 kl 15:00
- Askonsdagsmässa 22/2 kl 18:00
- Requiemmässa 26/2 kl 15:00

EKEBYHOVSKYRKAN

- Veckomässa 1/2, 8/2, 15/2 kl 19:00
- Familjegudstjänst 5/2 kl 11:00
- Askonsdagsmässa 22/2 kl 19:00
- Ekebyhovsmässa 26/2 kl 11:00 — Lena stämmor under ledning av Helena Hansson

EKERÖ KYRKA

- Högmässa 12/2 kl 11:00 — Ekerö Gospel, Daniel Stenbaek
- Högmässa: 19/2 kl kl 11:00 — Ekeröensemblen, Kerstin Baldwin Sterner
- Konsert 19/2 kl 16:00 — "Jesu meine Freude". Kantater av D Buxtehude. Ekerö kyrkokör, Ann Wallström och Hanna Wiklund: fiol, Sara Wijk: cello, Kerstin Baldwin Sterner: cembalo och dirigent.

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Högmässa 26/2 kl 15:00 — Lovö Kyrkas Kör, dir Leif Asp

LOVÖ KYRKA

- Familjegudstjänst 5/2 kl 11:00 — Lovö barnkör under ledning av Klara Valkare.
- Högmässa 19/2 kl 11:00
- Askonsdagsmässa 22/2 kl 19:00

MUNSÖ KYRKA

- Önskepsalmsgudstjänst 12/2 kl 15:00

MARS

Med reservation för förändringar
Aktuell info:
www.svenskakyrkan.se/ekero

ADELSÖ KYRKA

- Familjegudstjänst 26/3 kl 15:00 — kyrkokören Ad Mundi under ledning av Carina Einarson. Våfflor i Adelsö hembygdsgård efter gudstjänsten.

EKEBYHOVSKYRKAN

- Veckomässa onsdagar kl 19:00
- Mässa 11/3 kl 16:00
- Ekebyhovsmässa 12/3 kl 11:00

EKERÖ KYRKA

- Orgelhögmässa 5/3 kl 11:00
- Konsert 12/3 kl 16:00 — Barock kammarmusik. Studenter från Kungliga Musikhögskolans tidig musik-program.
- Familjemässa 19/3 kl 11:00
- Musikhögmässa 26/3 kl 11:00 — Magnifikat, Maria i våra hjärtan. Ekeröensemblen på Jungfru Marie Bebdelsedag, Kerstin Baldwin Sterner dirigent

DROTTNINGHOLMS SLOTTSKYRKA

- Gudstjänst 26/3 kl 15:00 — Edsbergs ungdomskör, dir Fredrik Lundqvist

LOVÖ KYRKA

- Gudstjänst 5/3 kl 11:00 — Mälarstråk medverkar, dirigent Gudrun Petterson
- Högmässa 19/3 kl 11:00

MUNSÖ KYRKA

- Klimatgudstjänst 12/ 3 kl 15:00

KYRK TAXI

Församlingsbor som vill fira gudstjänst i någon av pastoratets kyrkor och inte har färdtjänst, kan få hjälp med kyrktaxi. Bokning via diakoniteamet tel: 08 560 387 29 eller 08 560 387 07
tisdagar, onsdagar och torsdagar klockan 10.00-12.00

Lövö kyrka i ny prakt

Den 5 april 2022 påbörjades en omfattande restaurering av Lövö kyrka. Arbetet stod klart i november. Den 22 januari firas det fina arbetet med en kyrkmässa.

Skador i fasader och tak har åtgärdats och takavvattningen förbättrats för att minska behovet av framtida underhåll. Arbetet har projekterats av konsulter specialicerade på äldre byggnader och utförts av entreprenörer med mycket goda kunskaper om traditionella material och hantverk.

Långhuset och sakristian har fått nya takspån och naturstensfasaderna har putsats med nytt kalkbruk av samma typ som ett äldre bruk funnet mellan stenarna. Tornets lanternin har försetts med ny plåt och en varsam renovering av gravkorets fönsters profilerade omfattningar är gjord. Som "krona på verket" glänsar nu kyrkans tornspira som renoverats och spirans tupp, stjärna, krona och klot har förgyllts.

A vintage-style wooden radio with a digital display. The display shows FM frequencies from 88 to 108 MHz and AM frequencies from 53 to 170 KHz. The radio has a wooden casing and a silver antenna.

”Tusen år till” — pastoratets radioprogram

Om allt mellan himmel och jord i Ekerö pastorat.

I Radio Viking 101, 4 kl 9-10 varannan torsdag.

Hör alla program via vår hemsida eller QR-koden här intill.

<https://www.svenskakyrkan.se/ekero/radio>

A square QR code located at the bottom right of the radio's display area.

Frostensson i musik och tal

Präst, psalmdiktare, översättare och lyriker — Anders Frostensson var en mångfacetterad människa. Den 15 februari hedrar vi hans minne med musik, tal och sopplunch i Klockargården, Lovö kl. 12-14.

Anders Frostensson föddes 23 april 1906 i Loshults församling, Skåne, som äldsta barnet i en syskonskara på fem.

Han debuterade 1931 som en religiöst inspirerad lyriker med diktsamlingen "Löftets båge", som följdes av en lång rad diktsamlingar i litet format.

I sin ungdom studerade han språk, litteraturvetenskap och teologi vid Lunds universitet, tog en fil kand i engelska, slaviska språk och filosofi 1928. 1932 prästvigdes han i Lund för att 1933 tillträda sin första präst-tjänst i Gustav Vasa församling i Stockholm där han stannar till 1949 då han blev kyrkoherde i Lovö församling till 1971.

År 1955 blev han slottspredikant på Drottningholms slott. Frostenson var aktiv i psalmboksarbetet både inför 1937 års och 1986 års psalmbok. Han var också ledamot i 1969 års psalmbokskommitté. I viss mån kan 1986 års psalmbok kallas den "Frostensonska" på samma sätt som 1819 års psalmbok kallas den "Wallinska" och 1695 års psalmbok den "Swedbergska".

I 1986 års psalmbok finns han representerad med 146 verk i form av original, bearbetningar och översättningar.

1977 grundade han Anders Frostenssons stiftelse med ändamål att "främja förnyelsearbetet med psalmer och visor". 1981, tio år efter pensionen, blev han hedersdoktor i teologi vid Lunds universitet. Han dog den 4 februari 2006 i Olaus Petri församling, Örebro, i en ålder av 99 år. Frostenson är gravsatt på Lovö kyrkogård.

Medverkande i Klockargården den 15 februari är Duon VisVision Anne-Li och Göran Lomacua. Ni möter också Karin Frostenson och Gunnel Wigg-Bergqvist, präst.

Ingen föranmälan behövs, ingen kostnad, men möjlighet finns att ge gåva till ACT. Evenemanget är för alla åldrar.

Välkomna!

Livets skeden

**Du kan boka dop och vigsel enkelt och smidigt på vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/ekero**

Dop

Dopet är en fest då vi firar att den som döps blir en del i Guds stora familj. Det är också en fin tradition som går långt tillbaka i historien. Barn, unga och vuxna är lika välkomna att döpas.

Ett dop kostar ingenting. Det innebär att kyrka, präst, kantor och kyrkovaktmästare ingår i dopgudstjänsten. Det går också att låna dopklänning. Några veckor innan dopet tar prästen kontakt för samtal om upplägget av dopgudstjänsten. Kyrkan är bokad en timme för dopgudstjänsten och du har tillgång till kyrkan en halvtimme innan.

Vill du dekorera kyrkan med extra blommor eller annat kontakta kyrkovaktmästaren minst två veckor före dopet.

Musik väljs i samråd med organisten i god tid innan dopet. Om du har någon anhörig eller annan person som vill sjunga/spela vid dopet går det utmärkt. I alla kyrkor finns orgel och i alla utom Drottningholms slottskyrka finns piano.

Vigsel

För en kyrklig vigsel behöver en av er vara medlem i Svenska kyrkan. En vigsel kostar ingenting för medlemmar, kyrka, präst, kantor och kyrkovaktmästare ingår i vigselgudstjänsten. Några veckor innan vigseln tar prästen kontakt med er och tillsammans går ni igenom hur vigseln ska gå till.

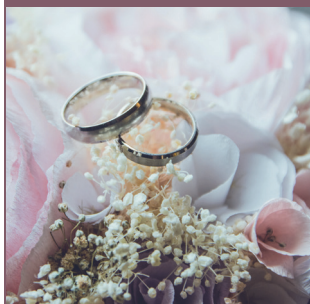
Ta med er hindersprövningen, ett intyg som ni beställer hos Skatteverket (www.skatteverket.se) och är nödvändigt för vigseln.

Begravning

I begravningsgudstjänsten överlämnar vi en människa till Gud. Begravningsgudstjänsten är också en möjlighet att säga tack. Att samlas till begravningsgudstjänst med familj, släkt, vänner och andra nära, är ett sätt att gemensamt stötta varandra och minnas den som lämnat oss. Kyrkorum, präst, kyrkomusiker, vaktmästare och i förekommande fall bärare är kostnadsfritt för medlemmar i Svenska kyrkan. Gravplats, gravsättning och kremering med mera betalas genom begravningsavgiften som alla betalar, oavsett om man är medlem i Svenska kyrkan eller inte.

För den som väljer en borgerlig (icke-religiös) begravningsceremoni, finns lokal att hyra av pastoratet.

Välkommen att höra av dig till oss om du har några frågor.

BARNKÖRER

Ekerö barnkörer, Tonfiskarna, Grönsångarna och Blue Voices är körer för barn 5-13 år. Körgrupperna sjunger tillsammans eller var för sig vid bland annat familjegudstjänsterna i Ekebyhovskyrkan och Ekerö kyrka.

Tonfiskarna: Barnen får möjlighet att i lugnt tempo prova på barnkörsång. För barn 5 år respektive 6 år.
Körledare: Mie Johansson tel: 08-560 387 33
e-post: mie.johansson@svenskakyrkan.se

Grönsångarna: Vi tränar på att hitta den egna sångrösten, att lyssna in och sjunga tillsammans med andra.
För barn i årskurs 1 & 2. Körledare: Helena Hansson tel: 08-560 387 24
e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Blue Voices: Sångerna är mer avancerade och ibland på engelska. Vi sjunger även i olika stämmor och tränar enkel mikrofonteknik. För barn i årskurs 3-7.
Körledare: Helena Hansson tel: 08-560 387 24
e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Lovö barnkör är för barn mellan 6 och 12 år. Sjunger vid några tillfällen per termin på gudstjänst i Lovö församling. För barn mellan 6 och 12 år.
Körledare: Klara Valkare
e-post: klara.valkare@svenskakyrkan.se

VUXENKÖRER

Ad mundi, Adelsö-Munsö kyrkokör, är en fyrstämmig blandad kör som sjunger i gudstjänster och på konserter. Vi arbetar med sångteknik och musikalisk gestaltning i olika stilar och genrer. Du behöver ha sångvana, men är du ovan att sjunga i kör och gärna vill prova på, hör av dig till Körledare Carina Einarson 070 2289408, e-post: carina.einarson@svenskakyrkan.se

Ekeröensemblen är en projektkör som sjunger på gudstjänster och konserter i Ekerö kyrka och i Ekebyhovskyrkan. Stor körvana och god notläsningsförmåga krävs. Körledare: Kerstin Baldwin Sterner. 08-560 387 36.
e-post: kerstin.b.sterner@svenskakyrkan.se

Ekerö Gospel medverkar i gudstjänster samt har gospeldagar och konserter.
Körledare: Daniel Stenbaek. 0707-30 47 55. e-post: daniel.stenbaek@svenskakyrkan.se

Ekerö kyrkokör är en ovanligt trevlig fyrstämmig blandad kör, sjunger på gudstjänster och konserter i Ekerö kyrka och Ekebyhovskyrkan. Körledare: Kerstin Baldwin Sterner 08-560 387 36 e-post: kerstin.b.sterner@svenskakyrkan.se

Lena Stämmor är kören för dig som har sångröst, men är ovan att sjunga i kör. Sångglädjen är det viktigaste – att sjunga tillsammans och att öva sitt lyssnande.
Körledare: Helena Hansson tel: 08-560 387 24. e-post: helena.e.hansson@svenskakyrkan.se

Lovö kyrkas kör har ca 20 sångare med något mer sång- och körvana. Vi arbetar mycket med sångteknik, tonbildning och körklang, musikalisk gestaltning och fraserings.
Körledare: Leif Asp tel: 08-560 387 48. e-post: leif.asp@svenskakyrkan.se

Sonorakören Sonorakören är en kör för daglediga med cirka 30 glada sångare.. Vi sjunger visor, gospel och mer klassisk repertoar, ofta i fyrstämmiga arrangemang. Vi sjunger på gudstjänster i våra kyrkor och på äldreboenden samt har konsert en gång per termin.
Körledare. Carina Einarson tel: 08-560 387 00. e-post: carina.einarson@svenskakyrkan.se

Ingen kostnad. Anmälan till körledarna.

Kyrkornas SECOND HAND

Kyrkornas Secondhand är ett samarbete mellan Mälarökyrkan, Ekerö Pastorat, Färingsö församling och PMU.

Allt överskott från försäljningen går till biståndsprojekt och socialt arbete. Kyrkornas Secondhand har i huvudsak valt att skänka bistånd via biståndsorganisationen PMU samt Svenska Kyrkans internationella organisation ACT.

Vårt arbete vilar på en kristen grund och våra tre hörnstenar är: att bidra till bistånd, uppmuntra återvinning samt vara en social mötesplats.

Är du intresserad av att hjälpa till som volontär? Om du har kunskap inom exempelvis porslin, konst, möbler, inredning m.m. är det av stort värde.

Kontakta oss på secondhand@malarokyrkan.se
Biträdande butikschef Mia Camp: 076-547 09 14

Våra kyrkor • kyrkog

Ekerö kyrka Ekerö kyrkväg 5, Ekerö

Ekerö kyrka med sin karakteristiska tornspira är ett vackert inslag i landskapet både från lands- och sjöväg. Kyrkan och kyrkogården är belägna vid Ekeröfjärdens norra strand nära den branta strandslutningen. Kyrkan byggdes under sent 1100-tal som gårdskyrka till Askanäs. På Ekerö kyrkogård finns kistgravar, urngravar, minneslund och askgravplats.

Lovö kyrka Strömdalsvägen 4, Drottningholm

Lovö kyrka och kyrkogård är belägna mitt på Lovön. Kyrkan är från den andra hälften av 1100-talet, men tros ha haft en föregångare i trä. Dagens kyrka är ovanligt smal och avlång, detta beror på att den förlängts österut i två omgångar, dels på 1200-talet och dels på 1600-talet. På Lovö kyrkogård finns kistgravar, urngravar, minneslund och askgravplats. Cirka en kilometer bort ligger Skogskyrkogården som tillkom på 1830-talet.

Adelsö kyrka Hovgården, Adelsö

Adelsö kyrka och kyrkogård ligger drygt 40 km från Stockholm. Kyrkan har rötter från tidigt 1100-tal. Med tanke på att orten har en stark betydelse ur historiskt perspektiv, är det mycket troligt att Adelsö kyrka har haft en föregångare i trä. Norr om kyrkan finns tre stora gravhögar som antyder att här tidigt funnits en kungsgård. Området intill kyrkan, Hovgården, är klassat som Världsarv. På Adelsö kyrkogård finns kistgravar, urngravar och minneslund.

Munsö kyrka Slutvägen 3, Munsö

Munsö kyrka är belägen på den norra delen av Munsö. Kyrkan byggdes förmodligen som gårds- och försvarskyrka åt ärkebiskopen i Uppsala, enligt påvligt brev år 1185. Ärkebiskoparna har tidvis bott på Bona, huvudgården på Munsö. Munsö avviker från sina samtida kyrkor med sin runda form, det har i Sverige bara funnits tretton rundkyrkor. Denna arkitektur anses härstamma från Den heliga gravens kyrka i Jerusalem och även Karl den stores palatskapell i Aachen. På Munsö kyrkogård finns kistgravar, urngravar, minneslund och askgravplats.

Ekebyhovskyrkan Björkuddsvägen 2, Ekerö

Ekebyhovskyrkan ligger nära Ekerö centrum och är en modern kyrka byggd 1980. Här finns förutom själva kyrkorummet även pastoratets expedition, barn- och ungdomsverksamhet, heltidsförskola och kyrkogårdsförvaltning.

årdar • lokaler

Ansgarskapellet öster om Björkö by i Ekerö kommun

Ansgarskapellet förvaltas och ägs av kapellstiftelsen Ansgars Minne. Ekerö pastorat ansvarar för skötseln. Kapellet byggdes till hundraårsjubileet efter resningen av Ansgarsmonumentet och till 1100-årsminnet av Ansgars ankomst till Birka. Uppdraget att rita kapellet föll på arkitekt Lars Israel Wahlman. 1930 invigdes kapellet av ärkebiskop Nathan Söderblom.

Drottningholms slottskyrka

Adress: Dragonvägen, Drottningholm

Drottningholms slottskyrka ligger i direkt anslutning till Drottningholms slott. Kyrkan tillhör hovförvaltningen och lyder under hovförsamlingen, men Lovö församling firar gudstjänst i slottskyrkan sista helgen varje månad då alla är välkomna.

Lokaler att hyra

I anslutning till kyrkorna finns lokaler att hyra. I samband med dop, bröllop eller begravning är de tillgängliga för alla, medan det för några finns krav på hemvist i pastoratet för övrig uthyrning.

- Ekerö hembygdsgård, Ekerö kyrkväg 2, Ekerö
- Klockargården, Lovö, Strömdalsvägen 8, Drottningholm
- Kyrkstugan Ekerö, Ekerö kyrkväg 5, Ekerö
- Munsö församlingsgård, Kvarnstugevägen 17 B, Munsö

Plats för både vila och livskraft

En kyrkogård väcker minnen av dem vi saknar men är också en plats som handlar om livet. Vår strävan är att kyrkogårdarna är en naturlig mötesplats med fokus på livskraft, meningsfullhet och medskapande, både för människor och djur. Genom att tillverka och sätta upp fågelholkar samt skapa platser för pollinerande insekter, skapar vi förutsättningar för både den yttre och inre växtkraften.

Vi arbetar med fem av FN:s globala mål: hållbarhet, hälsa, biologisk mångfald, inkluderande och fredliga samhällen samt att bekämpa klimatförändringarna.

Vi månar om kulturarvet och precis som i våra kyrkor är kyrkogårdarna en plats där historiens vingslag är starkt närvarande. Via QR-koder vid några av gravarna kan du lyssna på berättelser och människoöden.

Varmt välkommen!

EKERÖ PASTORAT KONTAKT

BESÖKSADRESS:

Björkuddsvägen 2

Öppettider: Må–fre 9:00–15:00

Telefon: 08-560 387 00

(Må–fre 9:00–12:00)

POSTADRESS:

Box 116

178 22 Ekerö

E-POST:

ekero.pastorat@svenskakyrkan.se

WEBBPLATS

www.svenskakyrkan.se/ekero

FACEBOOK

- Ekerö pastorat
- Kyrkans öppna förskola Ekerö Lovö Adelsö-Munsö

INSTAGRAM

- Ekerö pastorat • Ungdom Ekerö

